

KẸ TÓM TẮT TRUYỆN CHÂN, TAY, TAI, MẮT, MIỆNG

1. Dàn ý tóm tắt truyện Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng

a. Mở bài:

- Giới thiệu khái quát về truyện ngụ ngôn (khái niệm, đặc trưng nghệ thuật, ý nghĩa...).
- Giới thiệu về truyện “Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng” (tóm tắt, khái quát giá trị nội dung và giá trị nghệ thuật...).

b. Thân bài:

- Chân, Tay, Tai, Mắt so bì, tị nạnh với lão Miệng:
- + Chân, Tay, Tai, Mắt cho rằng lão Miệng cho rằng họ phải “làm việc mệt nhọc quanh năm còn lão Miệng không làm gì cả, chỉ ngồi ăn không”.
- + Họ kéo nhau đến nhà lão Miệng, đến nơi không chào hỏi, nói thẳng với lão “Từ nay chúng tôi không làm gì để nuôi ông nữa”.
- Hậu quả về hành động của Chân, Tay, Tai, Mắt:
- + Cậu Chân, cậu Tay: không còn muốn cất mình lên để chạy nhảy, vui đùa như trước.
- + Cô Mắt: ngày cũng như đêm lúc nào cũng lờ đờ, thấy hai mi nặng trĩu như buồn ngủ mà ngủ thì không được.
- + Bác Tai: nghe tiếng gì cũng không rõ, thấy lúc nào cũng ù ù như xay lúa ở trong.
- > Cả hội lờ đờ, mệt mỏi.
- Cách sửa chữa hậu quả:
- + Cả bọn cố gượng dậy đến nhà lão Miệng, vực lão Miệng dậy và tìm thức ăn cho lão.
- + Cả bọn lại chung sống hòa thuận, mỗi người một việc như trước, không ai tị nạnh ai cả.

c. Kết bài:

- Khái quát giá trị nội dung và nghệ thuật của văn bản:
- + Nội dung: Từ câu chuyện của Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng, truyện nêu ra bài học: Trong một tập thể, mỗi thành viên không thể sống tách biệt mà phải nương tựa vào nhau, gắn bó với nhau để cùng tồn tại; do đó, phải biết hợp tác với nhau và tôn trọng công sức của nhau.
- + Nghệ thuật: cách kể chuyện ý vị, tự nhiên...
- Bài học cho bản thân: phải sống hòa mình vào với tập thể...

2. Em hãy tóm tắt truyện ngụ ngôn Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng - Số 1

Trong kho tàng truyện ngụ ngôn của Việt Nam ta có rất nhiều những câu chuyện ý nghĩa, trong đó không thể không kể tới truyện “Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng”. Đây là một câu chuyện rất độc đáo, mượn hình ảnh các bộ phận trên cơ thể con người để nói về chuyện của con người. Đây là một câu chuyện vui và hóm hỉnh nhưng lại chứa đựng những hàm ý triết lí sâu xa và bài học thấm thía.

“Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng” là năm cơ quan của cơ thể người đã được ngụ ngôn nhân hóa thành những cá nhân trong một tổ chức, cộng đồng và đặt trong một mối quan hệ thống nhất, tương trợ và phụ thuộc lẫn nhau. Từ xa xưa, năm người họ đã sống với nhau rất thân thiết,

nhưng đã nảy sinh ra vấn đề bốn người là cô Mắt, cậu Chân, cậu Tay và bác Tai đều cảm thấy mình phải làm việc nặng nhọc quanh năm chỉ để cho lão Miệng ngồi ăn không.

Trong truyện ngụ ngôn này, nhân vật là những bộ phận của cơ thể con người đã được nhân hoá. Thông qua truyện, người xưa muốn khẳng định: Trong xã hội, trong một tập thể, tất cả mọi người đều có liên quan chặt chẽ với nhau. Không ai có thể tách rời khỏi cộng đồng và chỉ có đoàn kết, gắn bó, nương tựa lẫn nhau mới có thể tạo ra sức mạnh. Nếu chia rẽ sẽ dẫn tới suy thoái, diệt vong. Do đó mọi người phải biết hợp tác với nhau và tôn trọng công sức của nhau.

Kết cấu truyện ngắn gọn, bố cục rõ ràng và có đầy đủ nhân vật, tình tiết, mâu thuẫn như một màn kịch nhỏ và hoàn cảnh nảy sinh mâu thuẫn chính là cuộc trao đổi giữa Chân, Tay, Tai, Mắt về sự cống hiến và hưởng thụ. Truyện kể rằng: Cô Mắt, cậu Chân, cậu Tay, bác Tai, lão Miệng từ xưa vẫn sống với nhau rất thân thiết. Bỗng một hôm, cô Mắt cho rằng lão Miệng quanh năm không phải làm việc mà lại được hưởng tất cả những miếng ngon miếng lành ; còn mọi người suốt ngày quần quật mà chẳng được gì.

Trong câu chuyện nổi lên với tình huống rất đặc sắc khi cuộc trò chuyện của: Cô mắt cậu chân, cậu tay, Bác tai, lão miệng từ xưa tới nay vẫn chung sống hòa bình nhưng bỗng một hôm cô Mắt cho rằng Lão Miệng quanh năm không phải làm việc vất vả những những điều ngon, lạ hẳn đều được hưởng còn ta thì lao động vất vả cả năm nhưng không được hưởng thụ gì. Ý kiến của cô nhanh chóng được cậu chân cậu tay và Bác tai ủng hộ. Họ khéo nhau đến gặp Lão miệng mà nói rằng từ nay chúng tôi sẽ không làm việc cho ông hưởng thụ nữa ông tự kiếm sống mà ăn, chúng tôi bấy lâu nay đã vất vả rồi. Chẳng thèm nghe Lão Miệng phân lẽ đúng sai Bác Tai, Cô Mái Cậu Chân, Cậu Tay đều lắc đầu cho rằng từ nay chúng tôi sẽ không làm gì nữa.

Chỉ với sự ganh đua ghen ghét giữa các bộ phận mà đã đưa ra những hành động sai lầm họ chia bè kếp cánh gây mất đoàn kết trong cộng đồng xã hội. Khi mới nghe thì tưởng rằng như những lý lẽ của các bộ phận đó đúng, nhưng họ lại không hiểu được những hậu quả sau này, họ bảo nhau đồng loạt không làm việc, một ngày 2 ngày rồi 3 ngày cả bọn thấy mệt mỏi rã rời. Cậu chân thì không còn vui đùa như trước nữa, Cô mắt thì ngày cũng như đêm lơ mờ.

May mắn là trong bọn họ bác Tai đã hiểu ra nguyên nhân của tình cảnh đáng sợ ấy nên giải thích cho cô Mắt cậu Chân cậu Tay: Chúng ta lầm rồi các cháu ạ. Chúng ta nếu không làm cho lão Miệng có ăn thì chúng ta sẽ bị tê liệt cả. Lão Miệng không đi làm nhưng lão có công việc là nhai. Như vậy cũng là làm việc chứ không phải ăn không ngồi rồi. Trước kia sống với nhau thân thiết thế nay tự dưng chúng ta gây chuyện. Lão Miệng có ăn thì chúng ta mới khỏe khoẻ được. Chúng ta nên nói lại với lão các cháu có đi không?

Trước lời nói có tình có nghĩa của bác Tai, cả bọn đã nghe ra và gắng gượng dậy đi theo bác Tai đến nhà lão Miệng. Suốt bảy ngày không có cái ăn lão Miệng cũng rơi vào tình trạng sống dở chết dở: nhợt nhạt cả hai môi, hai hàm thì khô như rang, không buồn nhếch mép. Tất cả mọi người vội vàng ai vào việc nấy: Bác Tai, cô Mắt vục lão Miệng dậy. Còn cậu Chân, cậu Tay thì đi tìm thức ăn cho lão Miệng. Lão Miệng ăn xong dần dần hồi phục lại. Và như phép lạ lập tức Bác tai, Mắt, Tay, Chân tự nhiên đỡ mệt nhọc và thấy trong mình khoai khoái như trước.

Trong xã hội chúng ta mỗi người có một kiến thức khác nhau một trình độ khác nhau, một công việc khác nhau chúng ta không nên so bì tị nạnh nhau. Mà phải biết đoàn kết tôn trọng lẫn nhau. Sống trong cùng một cộng đồng thì không thể tách rời nhau được. Phải biết yêu thương đùm bọc giúp đỡ lẫn nhau để cùng phát triển. Mỗi người vì mọi người, mọi người vì mỗi người.

3. Kể tóm tắt tác phẩm **Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng** - Số 2

Trong những bài học mà cha ông ta vẫn truyền lại cho thế hệ trẻ có bài học về sự đoàn kết giữa cá nhân và tập thể. Không có cá nhân tách biệt, cũng không có tập thể mà chỉ có một người. Mỗi quan hệ giữa cá nhân và tập thể vẫn biểu hiện rất rõ trong cuộc sống của mỗi người. Câu chuyện “Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng” đã phản ánh được đúng đắn mối quan hệ gắn bó ấy. Cha ông ta đã kín đáo gửi gắm quan niệm sống cũng như bài học qua câu chuyện dân gian hàm chứa ý nghĩa sâu sắc này.

“Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng” là câu chuyện hài hước, dí dỏm kể về cuộc sống của cô Mắt, cậu Chân, cậu Tay, bác Tai, lão Miệng. Chỉ vì sự ganh ghét, đố kỵ của cô Mắt đã dẫn đến tình huống cả bọn cùng tẩy chay lão Miệng, vì nghĩ rằng lão Miệng không phải làm gì nhưng cũng được hưởng thụ mọi miếng ngon ở trên đời. Suy nghĩ của cô Mắt đã khiến cho cậu Chân, cậu Tay và bác Tai cùng đồng tình ủng hộ.

Và diễn biến câu chuyện cứ thế trở nên phức tạp hơn. Khi nghe sự giải thích của cô Mắt thì tất cả mọi người đều tìm đến lão Miệng và nói “Từ nay chúng tôi không làm để nuôi ông nữa. Lâu nay chúng tôi đã cực khổ, vất vả vì ông nhiều rồi”. Mặc dù câu nói thể hiện sự tức giận, bực mình, bức bối bấy lâu nay nhưng suy nghĩ của cô Mắt không phải là không có lí. Vì cô Mắt chỉ nghĩ rằng lão Miệng không phải làm việc vất vả gì, chỉ việc ăn nên gây ra sự ghen ăn tức ở là đúng. Nhưng cô Mắt đã không biết rằng lão Miệng cũng làm, việc mà lão làm hằng ngày chính là nhai thức ăn, giúp nuôi sống cơ thể, để cho các bộ phận khác trên cơ thể có thể khỏe mạnh để hoạt động được.

Tại sao tự nhiên lại có sự đố kỵ như vậy? Đơn giản vì họ nghĩ lão Miệng chẳng phải làm gì chỉ việc ăn đồ ăn thức uống vô cùng nhàn nhạt trong khi ngày nào họ cũng phải làm việc quần quật vô cùng là vất vả. Chính vì suy nghĩ như vậy nên họ quyết định sẽ không làm gì nữa để xem lão Miệng có sống được nổi không. Điều đáng ngạc nhiên là tuy không phải làm việc nữa nhưng họ không thấy vui tươi, nhàn nhã mà lại thấy mệt mỏi, rã rời. Cậu Chân, cậu Tay chẳng cần nói mình để chạy nhảy, nô đùa như trước nữa. Cô Mắt thì suốt ngày lờ đờ, hai mí nặng trĩu. Bác Tai mọi ngày nghe gì cũng rõ, nay lúc nào cũng cảm thấy như có cái cối xay lúa quay ù ù ở bên trong.

Họ cứ sống trong tình trạng như thế cho tới ngày thứ bảy thì không thể chịu đựng được nữa, đành họp nhau lại để bàn. Và bác Tai chính là người nhận ra sai lầm đầu tiên. Hóa ra họ đã nghĩ quá đơn giản và trách giận nhầm lão Miệng. Tuy lão không phải làm gì nhưng lão cũng có một công việc vô cùng quan trọng, quyết định đến số phận của tất cả mọi người khác đó chính là nhai thức ăn để chuyển hóa và đi đến các bộ phận khác trong cơ thể. Kết quả của câu chuyện chính là mọi người đến xin lỗi lão Miệng và lại chăm chỉ làm việc, sống hòa thuận như xưa.

Khi mọi người đã nhận ra được sai lầm của mình thì câu chuyện kết thúc trong sự hòa thuận, kết thúc trong sự vui vẻ của cô Mắt, cậu Chân, cậu Tay, bác Tai, lão Miệng. Thông qua sự hòa thuận này cũng đã lại xuất phát từ sự thấu hiểu cho nhau, đoàn kết và giúp đỡ lẫn nhau hơn rất nhiều.

Thông qua câu chuyện hài hước “Chân, Tay, Mắt, Mũi Miệng” quả thật rất hấp dẫn và dí dỏm bởi tác giả dân gian cũng đã nhân hóa các bộ phận trên cơ thể con người để nói chuyện về con người. Chuyện đã giúp chúng ta như ý thức được mối quan hệ gắn bó.